

Sygn. akt I C 1004/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2016 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodnicząca: Sędzia SR Joanna Łakomska - Grzelak

Protokolant: Bartłomiej Trzmielak

po rozpoznaniu w dniu 25 maja 2016 roku w Zgierzu na rozprawie sprawy

z powództwa (...) **Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą we W.**

przeciwko **D. P.**

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 1004/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 29 stycznia 2016 roku (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W. wniósł o wydanie przeciwko D. P. nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, zasądającego od pozwanego na rzecz powoda kwotę 20.183,52 złote z odsetkami ustawowymi od dat i kwot wskazanych w pozwie do dnia zapłaty. Powód wystąpił również o zasądzenie kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Uzasadniając swoje żądanie powód wskazał, iż dochodzona wierzytelność wynika z zawartej pomiędzy pozwanym a poprzednikiem prawnym powoda (...) Bank Spółką akcyjną z siedzibą w W. umowy bankowej o kredyt konsumpcyjny o numerze (...).

(pozew – k. 3-5)

Pismem z dnia 2 maja 2016 roku powód poparł powództwo w całości i wniósł o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

(pismo procesowe powoda – k. 45 – 47)

Na terminie rozprawy w dniu 25 maja 2016 roku pozwany podniósł zarzut przedawnienia i wniósł o oddalenie powództwa. Oświadczył, iż nie ma pieniędzy na spłatę zadłużenia. W imieniu powoda nikt się nie stawił pomimo prawidłowego zawiadomienia powoda i jego pełnomocnika.

(protokół rozprawy, k. 58)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 22 lipca 2008 roku (...) Bank Spółka akcyjna w K. zawarła z D. P. umowę kredytu konsumpcyjnego gotówkowego (...). Bank na wniosek pozwanego udzielił pozwanemu kredytu w kwocie 13.046,07 złotych na okres od 22 lipca 2008 roku do dnia 1 sierpnia 2011 roku. Pozwany zobowiązał się do spłaty kredytu wraz z odsetkami w równych miesięcznych ratach kapitałowo – odsetkowych płatnych pierwszego dnia każdego miesiąca w wysokości

469,38 złotych z zastrzeżeniem, iż pierwsza rata będzie ratą wyrównawczą, a jej wartość nie będzie wyższa niż 525,45 złotych.

(bezsporne, nadto kserokopia umowy – k. 32 - 35)

(...) Bank S.A. jako następca prawny G. Banku w dniu 17 listopada 2010 roku wystawił przeciwko D. P. bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z tytułu zobowiązań wynikających ze wskazanej wyżej umowy kredytu.

(bezsporne, nadto kserokopia bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) – k. 39)

Postanowieniem z dnia 7 grudnia 2010 roku wydanym w sprawie o sygnaturze akt I Co 5684/10 Sąd Rejonowy w Zgierzu nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) przeciwko D. P. z ograniczeniem odpowiedzialności dłużnika do kwoty 26.092,14 złotych.

(bezsporne, nadto kserokopia postanowienia – k. 37-38)

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi A. P. prowadził przeciwko D. P. postępowanie egzekucyjne z wniosku (...) Bank Spółki akcyjnej z siedzibą w W. w sprawie o sygnaturze akt KM 3396/11. Na podstawie postanowienia z dnia 25 czerwca 2011 roku postępowanie egzekucyjne zostało umorzone wobec bezskuteczności egzekucji, a tytuł wykonawczy został zwrócony wierzycielowi. Postanowienie zostało doręczone wierzycielowi najpóźniej w dniu 1 sierpnia 2011 roku.

(bezsporne, nadto kserokopia postanowienia z prezentatą Banku – k. 41 - 42)

W dniu 19 grudnia 2012 roku (...) Bank (...) Spółka akcyjna z siedzibą w W. zawarł z (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym we W. umowę przelewu wierzytelności obejmująca między innymi wierzytelność Banku wobec pozwanego wynikająca z umowy z dnia 23 lipca 2008 roku o numerze (...).

(bezsporne, nadto kserokopia umowy przelewu, wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji – k. 10 - 13)

Powód skierował do pozwanego pismo informujące, iż brak spłaty całości zadłużenia w kwocie 19.154,38 złotych, wynikającego z umowy o kredyt konsumpcyjny nr (...) do dnia 8 września 2014 roku spowoduje rozpoczęcie sądowego etapu dochodzenia długu.

(pismo powoda – k. 14 - 15)

Przedmiotowy stan faktyczny był w istocie bezsporny. Sąd ustalił go na podstawie powołanego materiału dowodowego, uznając go za dostateczny i wiarygodny wobec nie zakwestionowania przez pozwanego okoliczności wynikających ze złożonych kopii dokumentów.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu jako przedawnione. Stosownie do przepisu art. 6 k.p.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W myśl art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez stronę. Art. 232 k.p.c. dotyczy ciężaru dowodu w znaczeniu formalnym tj. kto powinien przedstawiać dowody, a art. 6 k.c. - ciężaru dowodzenia w znaczeniu materialnym tj. kto poniesie skutki nieudowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2006 r., V CSK 129/05, LEX nr 200947).

W niniejszej sprawie powód dochodził od pozwanego zapłaty, a jako bezpośrednią podstawę swojego roszczenia wskazał umowę bankową zawartą przez pozwanego z poprzednim wierzycielem (...) Bank Spółką akcyjną z siedzibą w K.. Umowa została zawarta na okres od 22 lipca 2008 roku do dnia 1 sierpnia 2011 roku.

Pozwany nie zakwestionował istnienia zobowiązania, jednakże podniósł zarzut przedawnienia roszczenia. Zgodnie z art. 117 § 1 k.c., z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Zgodnie z art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Z ogółu okoliczności sprawy wynika, że świadczenia pozwanego miały charakter okresowy i wynikały z działalności gospodarczej prowadzonej przez (...) Bank Spółkę akcyjną w K., a to oznacza, że w sprawie miał zastosowanie 3-letni termin biegu przedawnienia. Należy przy tym wskazać, iż wstąpienie przez osobę trzecią w prawa wierzyciela nie pogarsza sytuacji dłużnika ponieważ przysługują mu wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy (art. 513 § 1 k.c.). Dotyczy to również zarzutu przedawnienia, które nie ulega przerwaniu wskutek przejścia wierzytelności na inną osobę. Zmiana dotyczy bowiem strony podmiotowej, a nie treści wierzytelności nabytej przez osobę trzecią. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2003 r., IV CKN 430/01, LEX nr 466006).

Zgodnie z utrwalonym zapatrywaniem orzecznictwa, termin biegu przedawnienia roszczeń banku wobec osoby niebędącej przedsiębiorcą wynosi trzy lata (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 10 października 2003 r., II CK 113/02, OSP 2004/11/141 i z dnia 30 stycznia 2007 r., IV CSK 356/06, LEX nr 276223).

W myśl przepisu art. 123 § 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność podjętą przed organem powołanym do egzekwowania roszczeń w celu jego dochodzenia. Natomiast na podstawie art. 124 § 2 k.c. przedawnienie nie biegnie na nowo dopóki postępowanie je przerywające nie zostanie zakończone. Przerwanie biegu przedawnienia może nastąpić na skutek wniesienia pozwu, przypozwania, podniesienia zarzutu potrącenia w procesie, złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności lub o wszczęcie egzekucji, zgłoszenie u inspektora pracy wierzytelności z tytułu umowy o pracę, jak również przez każdą czynność w postępowaniu sądowym, rozjemczym lub w postępowaniu przed sądem polubownym przedsięwziętą przez wierzyciela w celu ustalenia, zabezpieczenia lub dochodzenia wierzytelności. Nie przerywa biegu przedawnienia samo wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego (art. 96 Prawa bankowego), a dopiero wystąpienie z wnioskiem do sądu o nadanie mu klauzuli wykonalności. Organami właściwymi do dokonywania czynności wskazanych w art. 123 k.c. są w zasadzie tylko komornik i sąd. (Małgorzata Pyziak – Szafnicka, Komentarz do art. 123 kodeksu cywilnego).

Czynnością zmierzającą do zaspokojenia roszczenia powoda było niewątpliwie złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji. Komornik wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko D. P. na podstawie tytułu wykonawczego – bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego przez (...) Bank S.A. w W., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem tutejszego sądu. Następnie komornik umorzył postępowanie egzekucyjne wobec bezskuteczności egzekucji postanowieniem z dnia 25 czerwca 2011 roku i od umorzenia egzekucji należy liczyć bieg terminu przedawnienia. Po 25 czerwca 2011 roku poprzedni wierzyciel nie podjął żadnych czynności, które można by uznać za przerywające bieg przedawnienia. Za taką czynność nie może być w szczególności uznany przelew wierzytelności.

Powód nie ustosunkował się do zgłoszonego zarzutu przedawnienia roszczenia, który korzystając z profesjonalnej obsługi prawnej winien przewidzieć. Nie udowodnił, iż nie doszło do przedawnienia roszczenia. Nie wykazał, iż bieg przedawnienia został przerwany przez jakąkolwiek dalszą czynność powoda po umorzeniu egzekucji w 2011 roku, jak też, że do uprawomocnienia postanowienia w tym zakresie doszło z opóźnieniem tak dalekim, że do wniesienia pozwu w 2016 roku nie minęły 3 lata. Pomimo powiadomienia nikt w imieniu powoda nie stawił się na rozprawie w dniu 25 maja 2016 roku, gdzie miałyby możliwość ustosunkowania się do zarzutu przedawnienia. Powód jako podmiot profesjonalny, korzystający nadto z profesjonalnej obsługi prawnej winien mieć świadomość, iż zarzut przedawnienia można podnieść w każdym czasie, a sąd nie ma obowiązku odraczania rozprawy z powodu zgłoszonego zarzutu przedawnienia roszczenia w szczególności, że w orzecznictwie utrwalili się poglądy, że zarzut przedawnienia roszczenia może być zgłoszony przez pozwanego także w postępowaniu apelacyjnym (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 19 sierpnia 2004 r., V CK 38/04, LEX nr 277325 i z dnia 15 kwietnia 2011 r., II CSK 473/10, LEX nr 846562). Nie może liczyć w procesie na brak aktywności strony pozwanej i wydanie korzystnego rozstrzygnięcia wyłącznie w oparciu o

twierdzenia pozwu, a inicjatywę dowodową wykazywać dopiero na rozprawie i to tylko jeśli Sąd zadba o doręczenie mu stanowiska strony pozwanej zaprotokołowanego na rozprawie. Przeciwnie, powód miał zakreślony termin na wszelkie wnioski dowodowe pod rygorem ich pominięcia w dalszym postępowaniu i przewidując skorzystanie przez pozwanego z możliwości zakwestionowania wszelkich podnoszonych w pozwie okoliczności faktycznych oraz zgłoszenia zarzutu przedawnienia winien wnioski te zgłosić w terminie mu wyznaczonym. Nieprzygotowanie materiału dowodowego nie może obciążać pozwanego ani obligować Sądu do podejmowania czynności z urzędu. Rzeczą sądu nie jest zarządzanie dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń strony i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie.

Główna idea, którą Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela, jest następująca: sąd podejmuje z urzędu inicjatywę dowodową jedynie w sytuacjach szczególnych. Obecnie obowiązek dowodzenia obciąża same strony. Możliwość przewidziana w zdaniu drugim powołanego wyżej art. 232 k.p.c. stanowi jedynie wspierające uprawnienie sądu. W żadnym razie nie może prowadzić do zastępowania stron w spełnianiu ich obowiązków. Działanie Sądu z urzędu w sytuacji nieuzasadnionej może prowadzić do naruszenia jednej z naczelnych zasad (wywiedzionej z treści art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), a mianowicie prawa do bezstronnego sądu i odpowiadającego mu obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron.

Zauważyć należy, że bankowi tytuł egzekucyjny opatrzony sadową klauzulą wykonalności nie korzysta z przywileju przewidzianego w art. 125 k.c., który stanowi, że roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu. Rozszerzenie skutku z art. 125 k.c. na tytuły egzekucyjne - wymienione w art. 96-98 Prawa bankowego - nie znajduje uzasadnienia bowiem inne racje przemawiają za uznaniem określonego tytułu jako wystarczającego do nadania klauzuli wykonalności, inne zaś za wprowadzeniem dłuższego terminu przedawnienia. Ten ostatni efekt ustawodawca wyraźnie wiąże wyłącznie z kontrolą zasadności roszczenia przez organ niezależny od stron (tak też Sąd Apelacyjny w Białymstoku w uzasadnieniu wyroku z dnia 7 lutego 2014 roku w sprawie I ACa 687/13, lex 1437877).

Roszczenie wynikające z przedmiotowej umowy kredytu przedawniło się zatem najpóźniej w sierpniu 2014 roku (3 lata od umorzenia egzekucji). Pozew w niniejszej sprawie został złożony dopiero w dniu 26 stycznia 2016 roku, a zatem już po upływie terminu przedawnienia. Pozwany ma zatem prawo uchylić się od zaspokojenia dochodzonego roszczenia zgodnie z art. 117 § 2 k.c., co skutkowało oddaleniem powództwa.